

Bemærkninger til lovforslaget.

Foranstående lovforslag er udarbejdet på grundlag af det „Forslag til lov om motorafgifternes anvendelse“ (i det følgende benævnt udkastet), som indeholdes i motorafgiftskommissionens betænkning, I. del, finansiering af vejjudgifter, afgivet den 21. maj 1954 af den af finansministeren den 24. marts 1947 efter forhandling med ministeren for offentlige arbejder nedsatte motorafgiftskommission (i det følgende benævnt kommissionen).

Kommissionen har ganske vist udtrykkelig fremhævet, at medlemmerne ikke ved deres underskrift har tilkendegivet deres endelige stillingtagen til de i betænkningen omhandlede spørgsmål, bortset fra de punkter, hvor dette udtrykkeligt er anført, og i øvrigt har der inden for kommissionen gjort sig principielt stærkt afvigende synspunkter gældende, bl. a. med hensyn til spørgsmålet om motorafgifternes udelukkende anvendelse til vejformål, størrelsen af de enkelte kommunegrupperes refusion af vejjudgifter m. m. Da der imidlertid inden for kommissionen har været enighed om at fremsætte et nærmere udarbejdet udkast, ganske vist suppleret med en række særudtalelser, og da de enkelte bestemmelser i udkastet er indgående belyst i betænkningen, har ministeriet fundet det rigtigt at benytte dette udkast som udgangspunkt for nærværende lovforslag. I overensstemmelse hermed redegøres der i bemærkningerne fortrinsvis for de ændringer, der er fundet anledning til at foretage i forhold til udkastet, medens man i øvrigt i væsentligt omfang har ment at kunne henholde sig til betænkningen og de deri givne udførlige bemærkninger til de enkelte bestemmelser i kommissionsudkastet.

Udkastets titel „lov om motorafgifternes anvendelse“ var en konsekvens af, at kommissionens flertal ønskede, at samtlige motorafgifter skulle indgå i en vejfond, hvoraf såvel tilskuddene til anlægsarbejder som udbetalingerne af den direkte refusion til kommunerne og udgifterne til de øvrige vejmessige formål skulle afholdes. Ministeriet har imidlertid fundet det rettest, at både opkrævningen af motorafgifter og finansieringen af vejjudgifter indpasses som led i landets almindelige økonomiske politik, således at det overlades folketinget at træffe de i økonomisk henseende vidtgående afgørelser, der på dette område vil blive tale om. Medens man i øvrigt kan tiltræde kommissionsforslaget om en vejfond med de nævnte opgaver, foreslås det derfor bestemt, at der fremtidig hvert år på finansloven

træffes bestemmelse om, hvilket beløb af motorafgifternes provenu der skal henlægges til vejfonden, for at der i denne kan være tilstrækkelige midler til bestridelse af de årlige vejjudgifter. Som følge heraf er lovforslagets titel ændret til „lov om tilskud til de offentlige veje“, hvorhos bestemmelserne i udkastets §§ 1 og 10 er udgået.

De i udkastets § 2 og det udkastet vedføjede refusionsskema indeholdte refusionssatser for kommunernes direkte refusion af deres vejjudgifter ville antagelig, hvis vejjudgifterne i 1954—55 lægges til grund, medføre en stigning i det samlede refusionsbeløb, som ved tillægsbevillingsloven for 1953—54 og 1954—55 blev fastsat til 120 mill. kr., på over 20 mill. kr. Hertil kommer imidlertid efterhånden virkningen af de refusionsregler, der i øvrigt gør ordningen gunstigere for kommunerne end den nuværende, hvorved det særligt må tages i betragtning, at stigende vejjudgifter automatisk giver stigende refusion, for den enkelte kommune endda efter en stigende procentsats, og at udgifterne efter forslaget vil blive refunderet straks efter udløbet af det finansår, hvori de er afholdt. Man kan ikke se bort fra, at disse regler må antages at muliggøre forøget aktivitet på vejvæsenets område i et vist antal kommuner, og i hvert fald må dette påregnes på grund af den gunstigere refusionsmæssige stilling, der opnås af tyndt befolkede kommuner med udstrakt vejnet. En merudgift må tillige påregnes, fordi reglen i §§ 3 og 9, jfr. § 13 i lovforslaget om bestyrelsen af de offentlige veje, åbner mulighed for, at biveje kan optages som landeveje af 3. klasse med den virkning, at de pågældende vejjudgifter refunderes med 65 pct., medens de 35 pct. kan fordeles mellem amtsrådet og sognerådene, hvad der for de pågældende vejstrækninger er ensbetydende med en væsentlig forøgelse af refusionen. Da ministeriet under de herskende økonomiske forhold må nære betænkelighed ved en stærk udgiftsstigning, har man ment at måtte reducere de i udkastet forudsatte refusionssatser således, at det samlede udgiftsprovenu til kommunerefusionen ikke vil vise nogen væsentlig stigning i forhold til det i de sidste 2 år bevilgede beløb, førend kommunernes vejjudgifter på grund af den stigende vejtrafik og de foran omtalte forbedringer i refusionsordningen måtte vise stigning.

Bestemmelserne i udkastets §§ 11 og 15, henholdsvis om nedsættelse af et vejnævn og om en vej-